

KYSTVERKET
HOVEDKONTORET

FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET
02.10.2008
SAKS NR. ARKIV

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep.
0032 OSLO

Deres ref
200800158-/EG

Vår ref
07/00431-23

Arkiv nr
813.1

Saksbehandler
Per Odd Krystad

Dato
30.9.2008

Ekstern evaluering av Kystverkets håndtering av den akutte forurensningen fra M/S Server - kommentarer fra Kystverket

Kystverket viser til brev fra Fiskeri- og kystdepartementet 17. september 2008 der det bes om Kystverkets kommentarer til den eksterne evalueringen av Kystverkets håndtering av forurensningen fra MS Server.

Bakgrunn

En grundig evaluering etter en slik omfattende aksjon som ble gjennomført etter havariet av M/S Server er svært nyttig og nødvendig. Resultatene og forslagene til endringer og forbedringer er grunnlaget som bringer den nasjonale beredskapen mot akutt forurensning videre.

Kystverket har gjennomført en egen evaluering, både under selve aksjonen og etter at aksjonen var avsluttet. En rekke funn og forbedringspunkter som beskrives i rapporten fra Norconsult er også påpekt i Kystverkets egen evaluering, og for en rekke av de anbefalte forbedringene det iverksatt tiltak i forhold til. Flere av de anbefalte tiltakene kan ikke gjennomføres innenfor eksisterende økonomiske rammer eller med dagens personellressurser, og forutsetter en økning av disse.

Om evalueringsrapporten

Norsk beredskap mot akutt forurensning er basert på den norske samarbeidsmodellen og med bidrag fra en lang rekke organisasjoner og aktører. Med de store utfordringer vi har langs en lang og værutsatt kyst må mobilisering, koordinering og den norske dugnadsånden være modellen som brukes. Norge har lang tradisjon for dette og under Server-forliset var det nettopp dette som gjaldt da en organisasjon ble bygget opp fra bunnen av til en kompleks organisasjon med over 500 personer sammensatt av Kystverkets eget personell, mannskap fra de interkommunale utvalgene og en lang rekke andre bidragsytere og frivillige organisasjoner.

For at en slik organisasjon skal kunne fungere og løse sitt oppdrag på en profesjonell måte er man avhengig av en beredskapsplan som er kjent og øvet, og som gir retningslinjer for varsling, mobilisering og drift. Grunnlaget for beredskapen er innkalling av tilgjengelige mannskaper, ikke mobilisering av faste stående styrker. Dette gir igjen begrensninger i forhold til utholdenhet og gjennomføringskapasitet. Både vår egen og Norconsults

HOVEDKONTORET - BEREDSKAPSAVDELINGEN - HORTEN

Sentral postadresse: Kystverket, Serviceboks 2,
6025 ÅLESUND

Telefon: +47 07847
Telefaks: +47 70 23 10 08

Internett: www.kystverket.no
E-post: post@kystverket.no

Besøksadr.: Senter for marint miljø og sikkerhet,
Moloveien 7, HORTEN

Telefon: +47 07847
Telefaks: +47 33 03 49 49

Bankgiro: 7694 05 08831
Org.Nr.: NO 970 237 372

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Akutt forurensning : Telefon 110

evaluering konkluderer med at i hovedsak fungerte dette godt, men en lang rekke forbedringspunkter er identifisert av Kystverket og mange av disse er endret gjennom klargjøringer i beredskapsplanen, i rutinebeskrivelser og instruksjoner.

En stor utfordring er å komme ut med tilstrekkelig informasjon. I en innledende fase er behovet nærmest umettelig fra alle hold, særlig fra pressen. Dette var en stor utfordring og ble viet svært stor oppmerksomhet, men på tross av det ble manglende tilstedeværelse/synlighet i skadeområdet i den innledende fasen et moment som ble fokusert. Beredskapsdirektør med flere var på plass på Fedje allerede lørdag formiddag, men på tross av det ble manglende tilstedeværelse fokusert i media. Erkjennelsen av denne virkeligheten har medført at Kystverket vil fokusere enda sterkere på synlighet og tilstedeværelse i de berørte områdene.

3 Interkommunale utvalg mot akutt forurensning (IUA) med 13 kommuner var i berørt av hendelsen og hadde varierende grad av oljepåslag på land. Kommunene har alle sine økonomistyringssystemer og disse er ofte svært ulike. Dette gir en utfordring for oppfølging og kontroll; både fra IUA'enes side og fra statens side. De administrative og økonomiske retningslinjer er for unøyaktige og for dårlig kommunisert og ikke i tilstrekkelig grad fulgt opp ute i den enkelte kommune. Derfor har Kystverket igangsatt et arbeid med å utarbeide en administrativ veileder som Kystverket beregner å ha på plass i løpet av 2009. I mellomtiden er det sendt ut et brev til alle IUA'er og kommuner om "Økonomisk vederlag og garanti til kommuner i forbindelse med aksjoner mot akutt forurensning."

Kystverket har begrensede økonomiske ressurser til utstyrsfornyelse, FoU, kurs og øvelser innen akutt forurensning i forhold til analysert behov. Behovet for fornyelse av mye av det utstyret som ligger på depotene er beskrevet i levetidsanalyser, og gjennom disse er det identifisert et stort behov for utskifting og styrking av materiellsiden. Dette må videre følges opp med trening og øvelser slik at materiellet opereres etter hensikten og en styrking av beredskapen blir resultatet. Norconsult fremmer anbefaling om en vesentlig økning av antall depotmannskaper i landet. Erfaringene ved bruk av egne depotmannskaper under aksjonen er udelt positive. Alle landfaste depotstyrker ble nyttet i større og mindre grad. Utholdenhet er et nøkkelbegrep under en slik langvarig aksjon og flere egne mannskaper vurderes som positivt under forutsetning av at tilstrekkelige øvrige ressurser er tilgjengelig. I tillegg til økning av mannskapene bør styrkene i større grad profesjonaliseres gjennom mer øvelser og en sterkere forpliktelse. Dette vil ha både lønnsmessige konsekvenser, og kreve ytterligere ressurser til materiell, opplæring og øvelser.

Overvåking og rekognosering under aksjoner er svært avgjørende for rette prioriteringer. Norconsult påpeker behovet for at Norge har en overvåkningskapasitet med moderne utstyr tilgjengelig. LN SFT havarerte i juni i år med tragiske følger. Dette er naturlig nok ikke omhandlet i vår egen evaluering, men Norconsult påpeker behovet. Denne vurderingen deles av Kystverket. Denne saken følges tett opp i samarbeid med Helitrans, Kystvakten og NOFO.

Konklusjon

Kystverket har gjennomgått rapporten fra Norconsult og anbefalingene gitt i denne. Evalueringsrapporten oppleves som nyttig med konstruktive forslag til forbedringer. Kystverket har, og vil følge opp disse anbefalingene med tanke på en positiv utvikling av norsk beredskap mot akutt forurensning. Mange funn er identiske med egen evaluering. Dette er forsøkt belyst i vedlegget til dette brevet som summarisk setter opp tiltak fra Norconsult sammen med egne observasjoner og status for det enkelte tiltak.

Kvaliteten til den norske beredskapen ved akutt forurensning avhenger av tilgjengelige økonomiske ressurser; både til materiell, FoU, beredskapsanalyser, øvelser og opplæring. I tillegg er det mange organisatoriske grep, utvikling av beredskapsplanen og opplæring i bruk som også kan bedre situasjonen slik at vi får den nødvendige styrking av beredskapen. Dette vil Kystverket sterkt bidra til i et nært samarbeid med departementet og alle andre involverte.

Med hilsen

Vigdis T. Bye
Stedfortredende kystdirektør

for: Johan Marius Ly
beredskapsdirektør

Vedlegg: Summarisk oppsett av forbedringspunkter